

**Zespół Szkolno-Przedszkolny
w Jabłoni Kościelnej**

ul. Mazowiecka 1, 18-212 Nowe Piekuty

tel. 86 4761-281,

e-mail: zsp@szkolajablon.pl

NIP: 7221639052, REGON: 526172952

ZARZĄDZENIE NR 12/2025/2026

**DYREKTORA ZESPOŁU SZKOLNO-PRZEDSZKOLNEGO W JABŁONI
KOŚCIELNEJ**

z dnia 14.04.2026r.

w sprawie wprowadzenia procedur obowiązujących w placówce

Na podstawie:

- art. 68 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2024 r. poz. 737 z późn. zm.),
- ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz.U. z 2023 r. poz. 984 z późn. zm.),
- rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach,
- statutu Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Jabłoni Kościelnej,

zarządzam, co następuje:

§ 1

Wprowadza się do stosowania w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Jabłoni Kościelnej obowiązujące procedury regulujące funkcjonowanie placówki, stanowiące załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 2

Procedury obejmują następujące obszary:

I. Procedury dotyczące organizacji pracy szkoły

1. Procedura rozpoczynania i kończenia zajęć szkolnych.
2. Procedura przeprowadzania i odbierania uczniów ze szkoły.

II. Procedury dotyczące sytuacji wychowawczych

3. Procedura postępowania z uczniem, który uniemożliwia prowadzenie lekcji.
4. Procedura postępowania w przypadku opuszczenia szkoły przez ucznia.
5. Procedura postępowania w przypadku nagłego zachorowania lub złego samopoczucia ucznia.
6. Procedura postępowania nauczycieli w przypadku agresywnego zachowania ucznia.
7. Procedura postępowania w sytuacji ataku ucznia w stosunku do nauczycieli (agresja słowna i fizyczna).
8. Procedura postępowania w sytuacji bójki między uczniami na terenie szkoły.

9. Procedura postępowania w sytuacji zastraszania, wymuszania, wywierania presji, oraz innych rodzajów przemocy psychicznej na terenie szkoły.
10. Procedura postępowania w przypadku niszczenia mienia szkolnego i prywatnego na terenie szkoły.
11. Procedura postępowania w sytuacji kradzieży na terenie szkoły.
12. Procedura postępowania w sytuacji palenia papierosów i e-papierosów przez ucznia na terenie szkoły.
13. Procedura postępowania wobec ucznia podejrzanego o spożycie alkoholu lub środka psychoaktywnego.
14. Procedura postępowania wobec ucznia posiadającego substancje odurzające.
15. Procedura postępowania w sytuacji posiadania przez ucznia przedmiotów niedozwolonych na terenie szkoły.
16. Procedura postępowania w przypadku sprawcy czynu karalnego lub przestępstwa (ściganego z urzędu np. znęcanie, rozbój, kradzież, doprowadzenie małoletniego poniżej 15 lat do obcowania płciowego lub poddania się innej czynności seksualnej).
17. Procedura postępowania w sytuacji samookaleczenia się ucznia w szkole (uczeń, który jest w trakcie samookaleczenia się lub bezpośrednio po samookaleczeniu się na terenie szkoły).
18. Procedura postępowania w sytuacji podejrzenia samookaleczenia się ucznia w szkole/z niezabliźnionymi ranami.
19. Procedura postępowania w przypadku stosowania cyberprzemocy-sprawcy.
20. Procedura postępowania w przypadku stosowania cyberprzemocy-ofiara.

III. Procedury dotyczące innych sytuacji kryzysowych w szkole (wybrane zdarzenia)

21. Procedura postępowania w przypadku ataku terrorystycznego.
22. Procedura postępowania w przypadku zagrożenie bombowego.
23. Procedura postępowania w przypadku wtargnięcia do szkoły napastnika z niebezpiecznym narzędziem lub bronią.

§ 3

Zobowiązuję wszystkich pracowników pedagogicznych i niepedagogicznych do zapoznania się z treścią procedur oraz ich bezwzględne przestrzegania.

§ 4

Nadzór nad realizacją zarządzenia powierza się wicedyrektorowi szkoły.

§ 5

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

DYREKTOR
Zespołu Szkolno-Przedszkolnego
w Jabłoni Kościelnej
.....
Katarzyna Mantur
(podpis Dyrektora)

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 14 kwietnia 2026r.

Zespół Szkolno-Przedszkolny

w Jabłoni Kościelnej

ul. Mazowiecka 1, 18-212 Nowe Piekuty

tel. 86 4761-281,

e-mail: zsp@szkolajablon.pl

NIP: 7221639052, REGON: 526172952

**Procedury obowiązujące w Zespole Szkolno – Przedszkolnym
w Jabłoni Kościelnej**

Podstawy prawne:

1. Ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2021 r., poz. 1915).
2. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 Prawo Oświatowe (Dz.U z 2017 poz.59).
3. Ustawa z dnia 26 października 1982 o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 2016, poz. 1654).
4. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2017, poz.783).
5. Ustawa z dnia 26 października 1982 o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016, poz.487).
6. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach działań wychowawczych, edukacyjnych, informacyjnych i profilaktycznych w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. z 2003 r., Nr 26, poz. 226).
7. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. z 2003 r., Nr 169, poz. 1650).
8. Rozporządzenie ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2003 r. Nr.6, poz. 69).
9. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i administracji z dnia 7 czerwca 201 Or. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2010 r. Nr. 109, poz. 719 z późn. zm.).
10. Ustawa z dnia 3 lutego 2017 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz.U z 2017 poz.209).
11. Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 o Policji (Dz. U. z 2017, poz. 2067).
12. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz.U. z 2017, poz.736.).
13. Ustawa z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (Dz.U z 2006 nr 191, poz. 1410).
14. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 września 1993 r. w sprawie powszechnej samoobrony ludności (Dz.U z 1993 nr 91, poz. 421).

I. Procedury dotyczące organizacji pracy szkoły.

1. Procedura rozpoczynania i kończenia zajęć szkolnych.
2. Procedura przyprowadzania i odbierania uczniów ze szkoły.

II. Procedury dotyczące sytuacji wychowawczych.

3. Procedura postępowania z uczniem, który uniemożliwia prowadzenie lekcji.
4. Procedura postępowania w przypadku opuszczenia szkoły przez ucznia.
5. Procedura postępowania w przypadku nagłego zachorowania lub złego samopoczucia ucznia.

6. Procedura postępowania nauczycieli w przypadku agresywnego zachowania ucznia.
7. Procedura postępowania w sytuacji ataku ucznia w stosunku do nauczycieli (agresja słowna i fizyczna).
8. Procedura postępowania w sytuacji bójki między uczniami na terenie szkoły.
9. Procedura postępowania w sytuacji zastraszania, wymuszania, wywierania presji, oraz innych rodzajów przemocy psychicznej na terenie szkoły.
10. Procedura postępowania w przypadku niszczenia mienia szkolnego i prywatnego na terenie szkoły.
11. Procedura postępowania w sytuacji kradzieży na terenie szkoły.
12. Procedura postępowania w sytuacji palenia papierosów i e-papierosów przez ucznia na terenie szkoły.
13. Procedura postępowania wobec ucznia podejrzanego o spożycie alkoholu lub środka psychoaktywnego.
14. Procedura postępowania wobec ucznia posiadającego substancje odurzające.
15. Procedura postępowania w sytuacji posiadania przez ucznia przedmiotów niedozwolonych na terenie szkoły.
16. Procedura postępowania w przypadku sprawcy czynu karalnego lub przestępstwa (ściganego z urzędu np. znęcanie, rozbój, kradzież, doprowadzenie małoletniego poniżej 15 lat do obcowania płciowego lub poddania się innej czynności seksualnej).
17. Procedura postępowania w sytuacji samookaleczenia się ucznia w szkole (uczeń, który jest w trakcie samookaleczenia się lub bezpośrednio po samookaleczeniu się na terenie szkoły).
18. Procedura postępowania w sytuacji podejrzenia samookaleczenia się ucznia w szkole/z niezabliźnionymi ranami.
19. Procedura postępowania w przypadku stosowania cyberprzemocy-sprawcy.
20. Procedura postępowania w przypadku stosowania cyberprzemocy-ofiara.

III. Procedury dotyczące innych sytuacji kryzysowych w szkole - wybrane zdarzenia.

21. Procedura postępowania w przypadku ataku terrorystycznego.
22. Procedura postępowania w przypadku zagrożenie bombowego.
23. Procedura postępowania w przypadku wtargnięcia do szkoły napastnika z niebezpiecznym narzędziem lub bronią.

I. Procedury dotyczące organizacji pracy szkoły.

1. Procedura rozpoczynania i kończenia zajęć szkolnych.

- 1) Uczniowie przychodzą do szkoły nie wcześniej niż 15 min przed lekcją i opuszczają szkołę tuż po zakończeniu zajęć edukacyjnych.
- 2) Uczniowie oczekujący dłużej niż 15 min. na lekcje, jak i pozostający po lekcjach spędzają ten czas w świetlicy szkolnej.
- 3) Uczniowie mogą przebywać przed i po zakończeniu lekcji w świetlicy szkolnej zgodnie z „Regulaminem Świetlicy Szkolnej Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Jabłoni Kościelnej”.
- 4) Podczas trwania lekcji uczniowie nie mogą przebywać na korytarzu szkolnym.
- 5) Uczniowie podczas pobytu w szkole są pod stałą opieką nauczycieli.
- 6) Uczniowie oczekujący na autobus szkolny/odbiór przez rodzica, po zakończonych zajęciach udają się do świetlicy.

2. Procedura przyprowadzania i odbierania uczniów ze szkoły.

- 1) Rodzice/opiekunowie są odpowiedzialni za przyprowadzanie dzieci do szkoły i odbieranie ich, dostosowując godziny przyprowadzania i odbioru uczniów do godzin określonych w regulaminie świetlicy szkolnej oraz ustalonym planie lekcji.
- 2) Rodzice/opiekunowie przyprowadzają dziecko do szatni lub świetlicy szkolnej/sali przedszkolnej. Odbiór dziecka odbywa się ze świetlicy szkolnej/przedszkolnej.
- 3) Wydanie dziecka osobom innym niż rodzice może nastąpić tylko po złożeniu pisemnego upoważnienia przez rodziców/opiekunów.
- 4) Wypełnione upoważnienie o osobach odpowiedzialnych za przyprowadzanie i odbieranie dziecka rodzice/opiekunowie osobiście przekazują wychowawcom klas lub kierownikowi świetlicy (jeśli dziecko jest zapisane do świetlicy), na początku każdego roku szkolnego. Rodzice/opiekunowie ponoszą odpowiedzialność prawną za bezpieczeństwo dziecka odbieranego ze szkoły/przedszkola przez upoważnioną przez nich osobę.
- 5) Osoba upoważniona do odbioru dziecka zgodnie z pkt. 3 i 4 powinna posiadać przy sobie dowód osobisty i okazać go w celu potwierdzenia tożsamości, gdy jest to osoba obca dziecku i nieznana nauczycielowi. W każdej sytuacji budzącej wątpliwości nauczyciel lub wychowawca świetlicy ma obowiązek skontaktować się z rodzicami dziecka.
- 6) Nauczyciel może odmówić wydania dziecka w przypadku, gdy istnieje uzasadnione podejrzenie, że stan osoby zamierzającej odebrać dziecko wskazuje na to, że nie jest ona w stanie zapewnić dziecku bezpieczeństwa (np. oznaki nietrzeźwości, zachowanie agresywne itp.). Nauczyciel ma obowiązek zatrzymać dziecko w szkole/przedszkolu do czasu wyjaśnienia sprawy. W tym przypadku należy wezwać drugiego rodzica, opiekuna prawnego dziecka lub upoważnioną do odbioru inną osobę. Jeżeli jest to niemożliwe, należy wezwać Policję.

II. Procedury dotyczące sytuacji wychowawczych.

3. Procedura postępowania z uczniem, który uniemożliwia prowadzenie lekcji (wulgaryzmy, głośne rozmowy, spacerowanie po sali, brak reakcji na uwagi i polecenia nauczyciela).

- 1) Nauczyciel reaguje słownie i stanowczo, informuje ucznia o łamaniu przez niego regulaminu szkoły i wynikających stąd konsekwencjach.
- 2) Nauczyciel stosuje wobec ucznia konsekwencje zgodne ze Statutem Szkoły.
- 3) Jeżeli uczeń nie dostosuje się do uwag nauczyciela, problem zgłasza się do wychowawcy, pedagoga lub w przypadku ich nieobecności dyrektora szkoły.
- 4) Pedagog szkolny lub wychowawca przeprowadza z uczniem rozmowę, która może się odbyć w obecności rodzica i ustala konsekwencje w zależności od popełnionego wykroczenia.
- 5) Jeżeli uczeń w sposób poważny naruszył zasady obowiązujące w szkole, na wniosek pedagoga wychowawca powiadamia rodziców ucznia o jego zachowaniu.
- 6) Jeżeli uczeń w rażący sposób złamał zasady, pedagog powiadamia dyrektora/wicedyrektora szkoły, wzywa rodziców do natychmiastowego przybycia do szkoły.
- 7) Jeżeli sytuacja rażących naruszeń powtarza się wielokrotnie, dyrektor może zawiadomić Sąd Rodzinny.

4. Procedura postępowania w przypadku opuszczenia szkoły przez ucznia.

- 1) W przypadku samowolnego opuszczenia zajęć przez ucznia, nauczyciel, na którego zajęciach miało to miejsce, odnotowuje w e-dzienniku nieobecność ucznia na lekcji oraz

niezwłocznie powiadamia wychowawcę, pedagoga lub - w przypadku jego nieobecności - dyrektora/wicedyrektora.

2) Nauczyciel, wychowawca, pedagog lub dyrektor telefonicznie zawiadamia rodziców/prawnych opiekunów ucznia o samowolnym opuszczeniu szkoły przez ucznia.

3) Rodzic powinien poinformować szkołę, gdy ustali miejsce pobytu dziecka.

4) W przypadku braku kontaktu z rodzicami/prawnymi opiekunami wychowawca powiadamia Policję.

5) Wychowawca wzywa do szkoły rodziców (prawnych opiekunów) ucznia i przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz z uczniem w ich obecności. Zobowiązuje ucznia do zaniechania samowolnego opuszczania zajęć, rodziców do kontrolowania frekwencji dziecka. Ustala z rodzicami strategię postępowania. Sporządza notatkę ze spotkania.

6) Uczeń może być zwolniony z zajęć lekcyjnych w danym dniu przez wychowawcę, nauczyciela prowadzącego lekcje lub dyrekcję szkoły, tylko na podstawie osobistej lub pisemnej prośby rodzica/prawnego opiekuna. Prośba przekazana ustnie powinna zostać odnotowana przez nauczyciela w e-dzienniku.

7) Uczeń, posiadający stałe lub czasowe zwolnienie z zajęć (religii, wychowania fizycznego, itp.), jeśli są to zajęcia pierwsze lub ostatnie w danym dniu, może na podstawie pisemnego oświadczenia rodziców/prawnych opiekunów złożonego w sekretariacie szkoły i po uzyskaniu zgody dyrektora, być zwolniony z obecności na ww. zajęciach. Uczeń ten w e-dzienniku ma odznaczoną nieobecność usprawiedliwioną.

8) W przypadku złego samopoczucia ucznia, nauczyciel kontaktuje się z rodzicami, uzgodnienia sposób opieki i ewentualnego odbioru dziecka. W trudnych sytuacjach nauczyciel zobowiązany jest poinformować dyrektora szkoły.

5. Procedura postępowania w przypadku nagłego zachorowania lub złego samopoczucia ucznia.

1) W przypadku zgłoszenia przez ucznia lub zaobserwowania niepokojących objawów chorobowych, bądź złego samopoczucia osoba interweniująca powinna zapewnić opiekę uczniowi.

2) W przypadku utrzymującego się złego samopoczucia informuje telefonicznie rodziców lub opiekunów o dolegliwościach dziecka.

3) Dziecko z dolegliwościami, objawami chorobowymi może opuścić teren szkoły wyłącznie pod opieką rodzica, opiekuna lub osoby pełnoletniej, upoważnionej przez rodzica.

4) W przypadku braku kontaktu z rodzicem i przy ustępujących dolegliwościach szkoła zapewnia dziecku dalszą opiekę.

5) W przypadku braku kontaktu z rodzicem i nie ustępujących lub nasilających się dolegliwościach szkoła wzywa pogotowie ratunkowe.

6) W przypadku braku kontaktu z rodzicem i wezwania pogotowia ratunkowego wyznaczony pracownik szkoły przejmuje opiekę nad dzieckiem do czasu przybycia rodzica do szpitala.

6. Procedura postępowania nauczycieli w przypadku agresywnego zachowania ucznia.

1) Nauczyciel obserwujący takie zachowanie ma obowiązek przerwania go, używając perswazji słownej lub fizycznej.

2) Powiadamia wychowawcę, pedagoga i dyrekcję o zdarzeniu.

3) Wychowawca/pedagog przeprowadza rozmowę wyjaśniającą z uczniem w obecności nauczyciela - świadka zdarzenia.

4) Wychowawca informuje rodziców o zaistniałej sytuacji.

5) Wychowawca sporządza notatkę z zaistniałej sytuacji przechowuje ją w dokumentacji wychowawcy, z którą zapoznaje rodziców, co potwierdzają własnoręcznym podpisem.

- 6) Wychowawca w porozumieniu z pedagogiem i dyrekcją szkoły uzgadnia sankcje w stosunku do sprawcy zdarzenia w oparciu o Statut szkoły.
- 7) Wychowawca przekazuje rodzicom w formie pisemnej lub ustnej informacji na temat zastosowanych wobec ucznia konsekwencji.

7. Procedura postępowania w sytuacji ataku ucznia w stosunku do nauczycieli (agresja słowna i fizyczna).

- 1) Poszkodowany nauczyciel powiadamia dyrekcję szkoły.
- 2) Dyrektor wyjaśnia okoliczności zajścia, powiadamia wychowawcę/pedagoga.
- 3) Wychowawca/pedagog/dyrektor wzywa w trybie natychmiastowym rodziców ucznia do stawienia się w szkole.
- 4) W przypadku znieważenia nauczyciela, dyrektor powiadamia policję.
- 5) Wobec ucznia stosuje się kary zapisane w Statucie szkoły.
- 6) Wychowawca/pedagog zobowiązany jest do sporządzenia notatki z zajścia i przechowywania jej w dokumentacji wychowawcy/pedagoga, z którą zapoznaje rodziców, co potwierdzają własnoręcznym podpisem.

8. Procedura postępowania w sytuacji bójki między uczniami na terenie szkoły.

- 1) Nauczyciel obecny przy zajściu wydaje nakaz natychmiastowego zaprzestania bójki, w razie potrzeby stara się rozdzielić uczniów z pomocą innego nauczyciela lub pracownika szkoły.
- 2) W przypadku obrażeń na ciele, niepokojącego stanu zdrowia ucznia, nauczyciel w pierwszej kolejności powiadamia dyrektora szkoły i wzywa pogotowie ratunkowe.
- 3) Nauczyciel powiadamia wychowawcę i pedagoga, następnie wychowawca/pedagog powiadamia rodziców/prawnych opiekunów uczniów - uczestników bójki.
- 4) W przypadku braku obrażeń i niepokojących objawów nauczyciel zawiadamia wychowawcę i pedagoga, którzy przeprowadzają rozmowę z uczestnikami bójki.
- 5) Wychowawca klasy wraz z pedagogiem przekazują informację dyrekcji szkoły. Sporządzana jest notatka ze zdarzenia, z którą zapoznaje rodziców, co potwierdzają własnoręcznym podpisem.
- 6) Pedagog powiadamia kuratora sądowego, jeśli ten sprawuje opiekę nad uczniem, w szczególnych wypadkach Policję lub Sąd Rodzinny.
- 7) Wobec uczestników zajścia stosuje się kary zapisane w Statucie szkoły.
- 8) Jeśli szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych w stosunku do tych samych uczniów, a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, dyrektor szkoły powiadamia Sąd Rodzinny lub Policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji.

9. Procedura postępowania w sytuacji zastraszania, wymuszania, wywierania presji, oraz innych rodzajów przemocy psychicznej na terenie szkoły.

- 1) Zgłoszenie zajścia do nauczyciela, wychowawcy lub pedagoga.
- 2) Wychowawca/pedagog informuje rodziców uczniów obu stron zajścia.
- 3) Wychowawca wyjaśnia okoliczności zajścia, w obecności pedagoga, dyrekcji szkoły i rodziców.
- 4) Wychowawca/pedagog zobowiązany jest do sporządzenia notatki z zajścia i przechowywania jej w dokumentacji wychowawcy/pedagoga, z którą zapoznaje rodziców, co potwierdzają własnoręcznym podpisem.
- 5) Wobec winnego ucznia stosuje się kary zapisane w Statucie szkoły.

6) Jeśli szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych w stosunku do tych samych uczniów, a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, dyrektor szkoły powiadamia Sąd Rodzinny lub Policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji.

10. Procedura postępowania w przypadku niszczenia mienia szkolnego i prywatnego na terenie szkoły.

1) Nauczyciel lub pracownik szkoły, któremu zgłoszono fakt niszczenia (zniszczenia) mienia szkolnego lub prywatnego, podejmuje następujące działania:

- a) powiadamia wychowawcę ucznia (jeżeli nim nie jest),
- b) powiadamia pedagoga szkolnego,
- c) powiadamia dyrekcję szkoły,
- d) informuje rodziców lub prawnych opiekunów ucznia o wyrządzonej szkodzie.

2) Wychowawca wyjaśnia okoliczności zajścia, a następnie informuje dyrekcję szkoły.

3) Dyrekcja szkoły powiadamia rodziców o oszacowanych kosztach szkody i informuje o potrzebie ich pokrycia lub naprawy zniszczonego mienia.

4) Wobec winnego ucznia stosuje się kary zapisane w Statucie szkoły.

5) W szczególnych przypadkach powiadamiana jest Policja, o tym decyduje dyrekcja.

6) Wychowawca zobowiązany jest do sporządzenia notatki z zajścia i przechowywania jej w dokumentacji wychowawcy, z którą zapoznaje rodziców, co potwierdzają własnoręcznym podpisem.

11. Procedura postępowania w sytuacji kradzieży na terenie szkoły.

1) Poszkodowany uczeń zgłasza kradzież nauczycielowi, wychowawcy, pedagogowi, dyrekcji lub pracownikowi szkoły.

2) Następuje wyjaśnienie okoliczności zajścia kradzieży, w przypadku kradzieży przedmiotów o znikomej wartości sytuacja wyjaśniana jest między poszkodowanym a wychowawcą, w przypadku kradzieży wartościowych przedmiotów o zajściu informowany jest dyrekcja szkoły i pedagog.

3) W każdym przypadku kradzieży wychowawca informuje rodziców obu stron zajścia oraz pedagoga.

4) Pedagog powiadamia kuratora sądowego, jeśli ten sprawuje opiekę nad uczniem.

5) Wychowawca/pedagog zobowiązany jest do sporządzenia notatki z zajścia i przechowywania jej w dokumentacji wychowawcy/pedagoga, z którą zapoznaje rodziców, co potwierdzają własnoręcznym podpisem.

6) W szczególnych przypadkach (decyduje dyrekcja szkoły) powiadamiana jest Policja lub Sąd Rodzinny.

7) Wobec winnego ucznia stosuje się kary zapisane w Statucie szkoły.

12. Procedura postępowania w sytuacji palenia papierosów i e-papierosów przez ucznia na terenie szkoły.

1) Nauczyciel lub pracownik szkoły nakazuje zaprzestanie palenia i zabezpiecza dowód.

2) Zawiadamia wychowawcę i pedagoga, którzy przeprowadzają rozmowę dyscyplinująco-profilaktyczną.

3) Wychowawca lub pedagog zawiadamiają rodziców.

4) Wobec ucznia palącego na terenie szkoły stosuje się kary zapisane w Statucie szkoły.

- 5) Gdy szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych, a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, dyrektor szkoły powiadamia Sąd Rodzinny lub Policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji.
- 6) Wychowawca/pedagog zobowiązany jest do sporządzenia notatki z zajścia i przechowywania jej w dokumentacji wychowawcy/pedagoga, z którą zapoznaje rodziców, co potwierdzają własnoręcznym podpisem.

13. Procedura postępowania wobec ucznia podejrzanego o spożycie alkoholu lub środka psychoaktywnego.

- 1) Osoba interweniująca odizolowuje ucznia, ale nie pozostawia go samego.
- 2) Osoba interweniująca powiadamia o fakcie wychowawcę, dyrektora i pedagoga.
- 3) Wychowawca/pedagog/dyrektor powiadamia o fakcie rodziców, których zobowiązuje do natychmiastowego odebrania ucznia ze szkoły.
- 4) W przypadkach kryzysowych dyrektor zawiadamia pogotowie ratunkowe i policję.
- 5) Wychowawca/pedagog zobowiązany jest do sporządzenia notatki z zajścia i przechowywania jej w dokumentacji wychowawcy/pedagoga, z którą zapoznaje rodziców, co potwierdzają własnoręcznym podpisem.

14. Procedura postępowania wobec ucznia posiadającego środki odurzające i substancje psychotropowe.

- 1) Nauczyciel zabezpiecza substancję, co do której ma podejrzenia, że jest substancją odurzającą, do momentu przekazania jej-dyrektorowi/policji.
- 2) Powiadamia dyrektora szkoły, który decyduje o wezwaniu rodziców ucznia i policji.
- 3) Pedagog lub dyrektor próbuje wyjaśnić okoliczności wniesienia i posiadania substancji na teren szkoły.
- 4) Dyrektor przekazuje zabezpieczoną substancję Policji oraz informację dotyczącą zdarzenia.
- 5) Wychowawca/pedagog zobowiązany jest do sporządzenia notatki z zajścia i przechowywania jej w dokumentacji wychowawcy/pedagoga, z którą zapoznaje rodziców, co potwierdzają własnoręcznym podpisem.

15. Procedura postępowania w sytuacji posiadania przez ucznia przedmiotów niedozwolonych na terenie szkoły (za przedmioty niedozwolone (niebezpieczne) uważa się: scyzoryki, noże, szpikulce, lasery, kije bejsbolowe, gaz, petardy, straszaki broni palnej, pałki gumowe, kastety, żyłki, duże metalowe sygnety z wystającymi elementami, przedmioty zagrażające zdrowiu i życiu uczniów itp.

W przypadku stwierdzenia, że uczeń posiada w/w przedmiot na terenie szkoły należy:

- 1) Nakłonić ucznia do natychmiastowego oddania niebezpiecznego przedmiotu i podjąć ewentualne działania zmierzające do zapewnienia bezpieczeństwa innym uczniom (odizolowanie ucznia posiadającego niebezpieczne narzędzie).
- 2) Wezwać drugiego pracownika szkoły w celu opieki nad uczniem.
- 3) Powiadomić wychowawcę/pedagoga/dyrektora.
- 4) Wychowawca/pedagog wzywa rodziców do szkoły i powiadamia ich o konsekwencjach czynu dziecka przewidzianych w Statucie szkoły.
- 5) Uczeń ponosi konsekwencje wynikające ze Statutu Szkoły.
- 6) Wychowawca/pedagog sporządza notatkę służbową opisującą zdarzenie, z którą zapoznaje rodziców, co potwierdzają własnoręcznym podpisem.

7) W uzasadnionym przypadku Dyrektor szkoły podejmuje decyzję o powiadomieniu i ewentualnym wezwaniu policji.

16. Procedura postępowania w przypadku sprawcy czynu karalnego lub przestępstwa (ściganego z urzędu np. znęcanie, rozbój, kradzież, doprowadzenie małoletniego poniżej 15 lat do obcowania płciowego lub poddania się innej czynności seksualnej).

- 1) Każda osoba, która jest świadkiem czynu niezwłocznie zapewnia pomoc przedmedyczną sprawcy i poszkodowanemu, powiadamia dyrektora, wychowawcę i pedagoga szkolnego.
- 2) Pedagog szkolny/dyrektor/wychowawca ustalają okoliczności czynu ewentualnych świadków wydarzenia (nie należy nagłaśniać zdarzenia).
- 3) Wychowawca/pedagog zawiadamia rodziców ucznia-sprawcy, a dyrektor Policję o zaistniałym czynie.
- 4) Przekazują sprawcę (o ile jest znany i przebywa na terenie szkoły) dyrektorowi, który organizuje opiekę do czasu przybycia rodziców i Policji.
- 5) Pedagog/dyrektor zabezpiecza ewentualne dowody i przedmioty pochodzące z przestępstwa i przekazuje Policji.
- 6) O dalszych losach sprawcy niedozwolonego czynu zadecydują odpowiednie służby.
- 7) Wychowawca/pedagog zobowiązany jest do sporządzenia notatki z zajścia i przechowywania jej w dokumentacji wychowawcy/pedagoga, z którą zapoznaje rodziców, co potwierdzają własnoręcznym podpisem.

17. Procedura postępowania w sytuacji samookaleczenia się ucznia w szkole (uczeń, który jest w trakcie samookaleczenia się lub bezpośrednio po samookaleczeniu się na terenie szkoły)

- 1) Zaopiekowanie się dzieckiem przez osobę, która była świadkiem zdarzenia.
- 2) Ocena sytuacji, udzielenie pierwszej pomocy i ewentualne wezwanie pogotowia ratunkowego.
- 3) Powiadomienie wychowawcę/dyrekcję/ pedagoga szkolnego.
- 4) Wezwanie rodzica do szkoły przez dyrektora – wstępna diagnoza sytuacji dziecka, udzielenie wskazówek rodzicom dotyczących form wsparcia dziecka.
- 5) Przeprowadzenie przez pedagoga rozmowy z rodzicami, dotyczącej skutków medycznych i emocjonalnych samookaleczenia się dziecka i zobowiązanie ich do konsultacji medycznej (psychologiczno/psychiatrycznej).
- 6) Współpraca pedagoga z rodzicami dotycząca realizacji zaleceń pracy z dzieckiem.
- 7) Rozmowy wspierające pedagoga z uczniem.
- 8) Wychowawca/pedagog zobowiązany jest do sporządzenia notatki z zajścia i przechowywania jej w dokumentacji oraz zapoznania z nią rodziców, którzy potwierdzają to własnoręcznym podpisem.

18. Procedura postępowania w sytuacji podejrzenia samookaleczenia się ucznia w szkole z niezabliźnionymi ranami.

- 1) Pracownik szkoły, który zauważył ślady świadczące o samookaleczeniu się u ucznia powiadamia wychowawcę/pedagoga/dyrekcję.
- 2) Rozmowa pedagoga z uczniem dotycząca wstępnej diagnozy.
- 2) Podjęcie współpracy wychowawcy z pedagogiem.
- 3) Dyrekcja wzywa rodzica do szkoły-diagnoza sytuacji dziecka.
- 4) Udzielenie wskazówek rodzicom dotyczących form wsparcia dziecka.
- 5) Rozmowa pedagoga z rodzicami dotycząca skutków medycznych i emocjonalnych samookaleczenia się dziecka.
- 6) Współpraca pedagoga z rodzicami dotycząca realizacji zaleceń pracy z dzieckiem.

- 7) Rozmowy wspierające pedagoga z uczniem.
- 8) Wychowawca/pedagog zobowiązany jest do sporządzenia notatki i przechowywania jej w dokumentacji oraz zapoznania z nią rodziców, którzy potwierdzają to własnoręcznym podpisem.

19. Procedura postępowania w przypadku stosowania cyberprzemocy sprawcy.

- 1) Zgłoszenie przypadku cyberprzemocy do dyrekcji/pedagoga/wychowawcy.
- 2) Dyrekcja/pedagog ustala okoliczności zdarzenia (rodzaj materiału, sposób rozpowszechniania, ustalenie sprawców, świadków zdarzenia) i zabezpiecza dowody.
- 3) Wychowawca/ pedagog/ dyrekcja analizują zdarzenie:
  - a) JEŻELI SPRAWCA JEST NIEZNANY:
    - przerwanie aktu cyberprzemocy (zawiadomienie administratora w serwerze w celu usunięcia materiału, wykonanie kopii)
    - powiadomienie policji.
  - b) GDY SPRAWCĄ JEST UCZEŃ SZKOŁY:
    - zobowiązanie ucznia przez wychowawcę/pedagoga/dyrekcję do zaprzestania takiego postępowania i usunięcia materiałów z sieci (dyrekcja zabezpiecza dowód).
- 4) Wychowawca/pedagog powiadamia rodziców lub opiekunów prawnych sprawcy.
- 5) Dyrekcja decyduje o dalszym postępowaniu i konsekwencjach wobec dziecka (zgłoszenie sprawy na Policję, do Sądu dla Nieletnich itp.).
- 6) Uczeń ponosi konsekwencje wynikające ze Statutu Szkoły.
- 7) Wychowawca/pedagog zobowiązany jest do sporządzenia notatki z zajścia i przechowywania jej w dokumentacji oraz zapoznaje z nią rodziców, którzy potwierdzają to własnoręcznym podpisem.

20. Procedura postępowania w przypadku stosowania cyberprzemocy

- ofiara.

- 1) Zgłoszenie przypadku cyberprzemocy do dyrekcji/pedagoga/ wychowawcy.
- 2) Próba ustalenia okoliczności zdarzenia (rodzaj materiału, sposobu rozpowszechniania, ustalenie sprawców, świadków zdarzenia), zabezpieczenie dowodów.
- 3) Powiadomienie rodziców poszkodowanego ucznia o zdarzeniu. Udzielenie wskazówek rodzicom dotyczących form wsparcia dziecka oraz o działaniach szkoły.
- 4) Zapewnienie pomocy psychologiczno-pedagogicznej poszkodowanemu uczniowi.
- 5) Wychowawca/pedagog zobowiązany jest do sporządzenia notatki z zajścia i przechowywania jej w dokumentacji oraz zapoznaje z nią rodziców, którzy potwierdzają to własnoręcznym podpisem.

III. Procedury dotyczące innych sytuacji kryzysowych w szkole – wybrane zdarzenia.

21. Procedura postępowania w przypadku ataku terrorystycznego.

Wtargnięcie napastników do obiektu

- 1) Poddaj się woli napastników - wykonuj ściśle ich polecenia.
- 2) Staraj się zwrócić uwagę napastników na fakt, że mają do czynienia z ludźmi (personifikowanie siebie i innych - zwracaj się do uczniów po imieniu -zwiększa to szansę ich przetrwania).
- 3) Pytaj zawsze napastników o pozwolenie, np. gdy chcesz się zwrócić do uczniów z jakimś poleceniem.
- 4) Zapamiętaj szczegóły dotyczące napastników i otoczenia - informacje te mogą okazać się cenne dla służb ratowniczych.
- 5) Staraj się uspokoić dzieci - zapanuj w miarę możliwości nad własnymi

emocjami.

6) Dopóki nie zostanie wydane polecenie wyjścia: nie pozwól dzieciom wychodzić z pomieszczenia oraz wyglądać przez drzwi i okna, nakaz dzieciom położyć się na podłodze.

7) W chwili podjęcia działań zmierzających do uwolnienia, wykonuj polecenia grupy antyterrorystycznej.

UWAGA! Bądź przygotowany na surowe traktowanie przez policję. Dopóki nie zostaniesz zidentyfikowany, jesteś dla nich potencjalnym terrorystą.

8) Po zakończeniu akcji:

a) sprawdź obecność dzieci celem upewnienia się, czy wszyscy opuścili budynek - o braku któregośkolwiek dziecka poinformuj Policję,

b) nie pozwól żadnemu z dzieci samodzielnie wrócić do domu,

c) prowadź ewidencję dzieci odbieranych przez rodziców/osoby upoważnione.

Użycie broni palnej na terenie szkoły

1) W sytuacji bezpośredniego kontaktu z napastnikiem:

a) nakaz dzieciom położyć się na podłodze,

b) staraj się uspokoić dzieci,

c) dopilnuj, aby dzieci nie odwracały się tyłem do napastników w przypadku polecenia przemieszczania się,

d) jeżeli terroryści wydają polecenia, dopilnuj, aby dzieci wykonywały je spokojnie - gwałtowny ruch może zwiększyć agresję napastników,

e) o ile to możliwe zadzwoń pod jeden z numerów alarmowych.

UWAGA! Nie rozłączaj się i staraj się, jeśli to możliwe, na bieżąco relacjonować sytuację.

2) Po opanowaniu sytuacji:

a) upewnij się o liczbie osób poszkodowanych i sprawdź, czy strzały z broni palnej nie spowodowały innego zagrożenia (np. pożaru),

b) zadzwoń lub wyznacz osobę, która zadzwoni pod jeden z numerów alarmowych

c) udziel pierwszej pomocy najbardziej potrzebującym,

d) w przypadku, gdy ostrzał spowodował inne zagrożenie podejmij odpowiednie do sytuacji działania.

e) zapewnij osobom uczestniczącym w zdarzeniu pomoc psychologiczną.

22. Procedura postępowania w przypadku zagrożenie bombowego.

Symptomy wystąpienia zagrożenia:

Podstawową cechą terroryzmu jest to, iż nie ma wyraźnych znaków ostrzegawczych o możliwości wystąpienia zamachu lub są one trudno dostrzegalne.

1. Zainteresowania i uwagi wymagają:

1) rzucające się w oczy lub po prostu nietypowe zachowania osób, pozostawione bez opieki przedmioty, typu teczki, paczki, itp., osoby wyglądające na obcokrajowców, osoby ubrane nietypowo do występującej pory roku,

2) samochody, a w szczególności furgonetki, parkujące w nietypowych miejscach (miejscach organizowania imprez i uroczystości).

2. Należy jednak pamiętać, że terrorysta nie zawsze musi być odmiennej narodowości i wyróżniać się z tłumu szczególnym wyglądem.

3. O swoich spostrzeżeniach poinformuj dyrektora szkoły, dyrektor powiadamia odpowiednie służby, Policję.

Postępowanie w sytuacji otrzymania informacji o podłożeniu ładunku wybuchowego:

1. Dyrektor powiadamia odpowiednie służby - Policję, Urząd Gminy.

2. Jednocześnie przeprowadza ewakuację budynku zgodnie z procedurami.

3. Osoba, która przyjęła zgłoszenie lub ujawniła przedmiot niewiadomego pochodzenia, co do którego istnieje podejrzenie, że może on stanowić zagrożenie dla osób i mienia, powinna ten fakt zgłosić służbom odpowiedzialnym za bezpieczeństwo w danym miejscu, dyrekcji szkoły. Informacji takiej nie należy przekazywać niepowołanym osobom, gdyż jej niekontrolowane rozpowszechnienie może doprowadzić do paniki i w konsekwencji utrudnić przeprowadzenie sprawnej ewakuacji osób z zagrożonego miejsca.

4. Zawiadamiając policję dyrektor podaje następujące informacje:

- 1) rodzaj zagrożenia i źródło informacji o zagrożeniu (informacja telefoniczna),
- 2) ujawniony podejrzany przedmiot,
- 3) treść rozmowy z osobą informującą o podłożeniu ładunku wybuchowego;
- 4) numer telefonu, na który przekazano informację o zagrożeniu oraz dokładny czas jej przyjęcia, adres, numer telefonu i nazwisko osoby zgłaszającej, opis miejsca i wygląd ujawnionego przedmiotu.

5. Wskazane jest uzyskanie od policji potwierdzenia przyjętego zgłoszenia.

Ogłoszenie alarmu bombowego oraz procedury postępowania w czasie zagrożenia bombowego:

1. Do czasu przybycia policji akcją kieruje dyrektor szkoły lub osoba przez niego wyznaczona.
2. Na miejsce zagrożenia incydem bombowym należy wezwać służby pomocnicze, takie jak: pogotowie ratunkowe, straż pożarną, pogotowie gazowe, pogotowie wodnokanalizacyjne, pogotowie energetyczne.
3. Po przybyciu policji na miejsce incydentu bombowego, przejmuje ona dalsze kierowanie akcją.
4. Należy bezwzględnie wykonywać polecenia policjantów.
5. Przy braku informacji o konkretnym miejscu podłożenia „bomby”, użytkownicy pomieszczeń służbowych powinni sprawdzić swoje miejsce pracy i jego bezpośrednie otoczenie, pod kątem obecności przedmiotów nieznanego pochodzenia.
6. Pomieszczenie ogólnodostępne (korytarz, klatki schodowe, toalety) oraz najbliższe otoczenie zewnętrzne obiektu, sprawdzają i przeszukują służby odpowiedzialne za bezpieczeństwo w danej instytucji.
7. Podejrzanych przedmiotów nie wolno dotykać! O ich lokalizacji należy powiadomić dyrektora oraz osoby odpowiedzialne za bezpieczeństwo.
8. Po ogłoszeniu ewakuacji, należy zachować spokój i opanowanie, pozwoli to sprawnie i bezpiecznie opuścić zagrożony rejon.
9. Po ogłoszeniu ewakuacji, należy opuścić szkołę, zabierając rzeczy osobiste (torebki, siatki, nesesery itp.).
10. Identyfikacją i rozpoznawaniem zlokalizowanego ładunku wybuchowego oraz jego neutralizacją zajmują się uprawnione i wyspecjalizowane jednostki i komórki organizacyjne policji.

Jak zachować się po otrzymaniu informacji o podłożeniu lub groźbie podłożenia „bomby”:

1. Podczas działań związanych z neutralizacją „bomby” należy zastosować się do poleceń policji
2. Ciekawość może być niebezpieczna- należy jak najszybciej oddalić się z miejsca zagrożonego wybuchem. Po drodze należy informować o zagrożeniu jak największe grono osób, będących w strefie zagrożonej lub kierujących się w jej stronę
3. Po ogłoszeniu alarmu i zarządzeniu ewakuacji należy niezwłocznie udać się do wyjścia, zgodnie ze wskazaniem administratora budynku lub wskazaniem upoważnionych osób.

Informacja o podłożeniu bomby

1. Jeżeli jest to informacja telefoniczna:
  - 1) słuchaj uważnie,

- 2) zapamiętaj jak najwięcej,
  - 3) jeżeli masz taką możliwość, nagrywaj rozmowę - jeśli nie - spróbuj zapisywać informacje,
  - 4) zwróć uwagę na szczegóły dotyczące głosu i nawyki mówiącego oraz wszelkie dźwięki w tle,
  - 5) nigdy nie odkładaj pierwszy słuchawki,
  - 6) jeżeli twój telefon posiada funkcję identyfikacji numeru dzwoniącego – zapisz ten numer.
  - 7) jeżeli jest to wiadomość pisemna, zabezpiecz ją tak, aby nikt jej nie dotykał - przekażesz ją Policji
2. Po zakończeniu rozmowy niezwłocznie zadzwoń pod jeden z numerów alarmowych.
  3. Zaalarmuj dyrektora szkoły.
  4. Dyrektor dzwoni do Delegatury Kuratorium Oświaty.
  5. Powiadom o zagrożeniu personel szkoły oraz uczniów, w sposób nie wywołujący paniki.
  6. Dyrektor zarządza ewakuację godnie z obowiązującą instrukcją.
- UWAGA! Poinstruuuj uczniów o zabraniu ze sobą rzeczy osobistych - plecaków, reklamówek itp.
7. Zabezpiecz ważne dokumenty, pieniądze.
  8. Wyłącz lub zleć pracownikowi ds. technicznych wyłączenie dopływu gazu i prądu
  9. W przypadku odnalezienia podejrzanego przedmiotu nie dotykaj go i nie otwieraj.
  10. W miarę możliwości ogranicz dostęp osobom postronnym.
  11. Dokonaj próby ustalenia właściciela przedmiotu
  12. Po przybyciu właściwych służb, bezwzględnie stosuj się do ich zaleceń.

Wykrycie/ znalezienie bomby (podejrzanego przedmiotu)

1. Nie dotykaj podejrzanego przedmiotu.
- UWAGA! Jeśli widzisz „bombę” to oznacza, że jesteś w polu jej rażenia.
2. Zadzwoń pod jeden z numerów alarmowych.
  3. Zabezpiecz, w miarę możliwości, rejon zagrożenia w sposób uniemożliwiający dostęp osobom postronnym - głównie uczniom, nie narażaj siebie i innych na niebezpieczeństwo.
  4. Powiadom o zagrożeniu personel szkoły oraz uczniów, w sposób nie wywołujący paniki!
  5. Zarządź przeprowadzenie ewakuacji zgodnie z obowiązującą instrukcją.
  6. Zabezpiecz ważne dokumenty, pieniądze.
  7. Wyłącz lub zleć pracownikowi ds. technicznych wyłączenie dopływu gazu i prądu.
  8. Otwórz okna i drzwi.
  9. Usuń z otoczenia wszystkie materiały łatwopalne.
  10. Nie używaj w pobliżu podejrzanego ładunku urządzeń radiowych (radiotelefonów, telefonów komórkowych)
  11. Po przybyciu właściwych służb, bezwzględnie stosuj się do ich zaleceń

Po wybuchu bomby:

1. Oceń sytuację pod kątem ilości osób poszkodowanych i upewnij się, jakiego rodzaju zagrożenia spowodował wybuch.
2. Zadzwoń pod jeden z numerów alarmowych.
3. Udziel pierwszej pomocy najbardziej potrzebującym.
4. Sprawdź bezpieczeństwo dróg i rejonów ewakuacyjnych, a następnie zarządź przeprowadzenie ewakuacji zgodnie z obowiązującą instrukcją.
5. W przypadku, gdy wybuch spowodował inne zagrożenie, podejmij działania odpowiednie do sytuacji.
6. Po przybyciu właściwych służb, bezwzględnie stosuj się do ich zaleceń.

23. Procedura postępowania w przypadku wtargnięcia do szkoły napastnika z niebezpiecznym narzędziem lub bronią.

1. Jeżeli nie miałeś szansy na ucieczkę, ukryj się, zamknij drzwi na klucz/zabarykaduj się (szybkie zamknięcie drzwi może uniemożliwić napastnikowi wejście do pomieszczenia i zabicie kolejnych osób)
2. Wycisz i uspokój uczniów (wszelkie dźwięki wydostające się z sal lekcyjnych mogą spowodować próbę wejścia napastnika do pomieszczenia lub ostrzelanie Sali lekcyjnej przez drzwi czy ścianę)
3. Zaopiekuj się uczniami ze SPE i uczniami, którzy potrzebują pomocy (należy zwrócić szczególną uwagę na dzieci, które specyficznie reagują na stres i mogą mieć problemy z opanowaniem emocji).
4. Każ bezwzględnie wyciszyć, wyłączyć telefony (niespodziewane sygnały telefonów mogą zdradzić obecność osób wewnątrz zamkniętych pomieszczeń i zachęcić napastnika do wejścia).
5. Poinformuj policję wysyłając informację tekstową - SMS o zaistniałej sytuacji (w przypadku wtargnięcia napastnika do szkoły niezbędnym jest natychmiastowe przekazanie informacji do sił bezpieczeństwa - policja)
6. Zasłoń okno, zgaś światło (należy zaciemnić salę aby utrudnić obserwację osób zabarykadowanych w salach lekcyjnych przez osoby współpracujące z napastnikami, a znajdujące się na zewnątrz obiektu szkolnego).
7. Nie przemieszczaj się (przemieszczanie się może powodować dźwięki lub cień, który może zostać zauważony przez napastników).
8. Bądź poniżej linii okien, zejdź ze światła drzwi (przebywanie w świetle drzwi rzuca cień i może zostać zauważone przez napastników).
9. Zejdź z linii strzału, połóż się na podłodze (z reguły napastnicy strzelają na wysokości około 1 do 1,5 m. Strzały z broni palnej bez problemu penetrują drzwi i mogą zabić osoby znajdujące się wewnątrz).
10. Jeżeli padną strzały, nie krzycz (napastnicy oddając na ślepo strzały przez zamknięte drzwi chcą sprowokować krzyki przerażonych osób i upewnić się czy w salach rzeczywiście nikogo nie ma).
11. Nie otwieraj nikomu drzwi (interweniujące oddziały policji w przypadku takiej konieczności same otworzą drzwi. Napastnicy mogą zmusić osoby funkcyjne do przekazania komunikatu, który ma spowodować otwarcie drzwi).
12. W przypadku wtargnięcia napastnika do pomieszczenia podejmij walkę, która może być ostatnią szansą na uratowanie życia (w sytuacji obecności aktywnego Strzelca jego celem jest zabicie jak największej liczby ludzi. W takiej sytuacji podjęcie walki może dać jedyną szansę na uratowanie życia).

Bezpośredni kontakt z napastnikami, którzy dążą do przejęcia kontroli nad szkołą.

1. Wykonuj bezwzględnie polecenia napastnika (wszelkie próby oporu mogą być uznane przez napastników jako akt agresji i zakończyć się śmiercią zakładników)
2. Na żądanie terrorystów oddaj im przedmioty osobiste, np.: telefon (wszelkie próby oszukania napastników mogą zakończyć się śmiercią osoby oszukującej)
3. Poinformuj, że nie możesz wykonać jakiegoś polecenia (w takim przypadku ewentualne niewykonanie polecenia napastników nie zostanie potraktowane jako próba oporu)
4. Nie patrz terrorystom w oczy, unikaj kontaktu wzrokowego (w takiej sytuacji patrzenie w oczy może zostać uznane za akt prowokacji i agresji)
5. Nigdy nie odwracaj się plecami do napastnika (odwracanie plecami może zostać uznane jako akt agresji czy lekceważenia, utrudnia także orientację w sytuacji)
6. Nie zwracaj na siebie uwagi (nie zwracanie na siebie uwagi może zwiększyć szansę na uratowanie życia w przypadku gdy zamachowcy zdecydują się zabić kogoś dla przykładu)

7. Nie lekceważ napastnika i nie bądź agresywny (brak szacunku i agresja mogą zostać ukarane przez zamachowców)
8. Nie oszukuj terrorysty (oszustwo może zostać potraktowane jako brak szacunku czy agresji i zostać ukarane)
9. Uspokój uczniów, zawsze zwracaj się do nich po imieniu (zwracanie się do uczniów po imieniu pozwala na ich spersonalizowanie co może spowodować lepsze ich traktowanie przez zamachowców)
10. Poinformuj napastnika o uczniach ze schorzeniami, (wiedza ta w konsekwencji obniży agresję ze strony zamachowców wobec dzieci, których zachowanie odstaje od reszty)
11. Pytaj zawsze o pozwolenie, np. gdy chcesz się zwrócić do uczniów (każda aktywność podjęta bez zgody zamachowców może zostać potraktowana jako akt oporu czy agresji i w konsekwencji ukarana)
12. Zawsze korzystaj z dobrej woli terrorysty (nigdy nie wiadomo kiedy kolejny raz będziemy mogli napić się czy zjeść posiłek)
13. W przypadku działań antyterrorystycznych
14. Nie uciekaj z miejsca zdarzenia, nie wykonuj gwałtownych ruchów – możesz zostać uznany za terrorystę (policja w trakcie operacji odbijania zakładników nie jest w stanie odróżnić napastników od ofiar)
15. Nie próbuj pomagać służbom ratowniczym, dyskutować z nimi (próba pomocy siłom bezpieczeństwa bez ich wyraźnej zgody czy prośby może zostać potraktowane jako akt agresji)
16. Połóż się na podłodze, trzymaj ręce z otwartymi dłońmi najlepiej na wysokości głowy (taka pozycja pozwala widzieć ewentualne niebezpieczne narzędzia będące w posiadaniu zamachowców, którzy wtopili się w szeregi zakładników)
17. Słuchaj poleceń i instrukcji grupy antyterrorystycznej, poddawaj się jej działaniom (postawa taka ułatwia działania policji a także identyfikację zamachowców, którzy próbują się wtopić w szeregi napastników)
18. Nie trzyj oczu w przypadku użycia gazów łzawiących (tarcie oczu tylko pogarsza skutki użycia gazu łzawiącego)
19. Pytaj o pozwolenie zaopiekowania się swoimi uczniami (wszelkie samowolne działania mogą zostać potraktowane jako akt agresji i mogą utrudnić akcję ratunkową)
20. Odpowiadaj na pytania funkcjonariuszy (policja zbiera kluczowe informacje mające się przyczynić do skutecznej akcji uwolnienia zakładników i identyfikacji zamachowców)
21. Bądź przygotowany na traktowanie siebie jako potencjalnego terrorysty dopóki twoja tożsamość nie zostanie potwierdzona (w pierwszej fazie operacji odbijania zakładników policja nie jest w stanie odróżnić zakładników od napastników, którzy często próbują się wtopić w tłum i uciec z miejsca ataku)
22. Po wydaniu polecenia wyjścia - opuść pomieszczenie jak najszybciej, oddal się we wskazanym kierunku (w przypadku interwencji sił bezpieczeństwa należy wykonać polecenia dokładnie tak jak tego chcą siły interwencyjne)
23. Nie zatrzymuj się dla zabrania rzeczy osobistych, zawsze istnieje ryzyko wybuchu lub pożaru (najważniejsze jest uratowanie życia i zdrowia, a dopiero później ratowanie dóbr materialnych).

DYREKTOR
Zespołu Szkolno-Przedszkolnego
w Jabłoni Kościelnej

Katarzyna Mantur